

**Stanovení forem, termínů a témat
profilové části maturitní zkoušky oboru vzdělání
82-41-M/05 Grafický design**

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Forma: písemná práce

Termín: jaro 2025, podzim 2025

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci, jehož minimální rozsah je 250 slov; písemná práce trvá 120 minut včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu.

Pro písemnou práci ředitelka školy stanoví 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

Zadání písemné práce z českého jazyka a literatury jsou stejná pro všechny žáky školy. Písemnou práci konají žáci ve stejný den a čas. Žáci píšou písemnou práci vlastní rukou do připraveného předtisku.

Povolené pomůcky: Pravidla českého pravopisu

ANGLICKÝ JAZYK

Forma: písemná práce

Termín: jaro 2025, podzim 2025

Písemnou práci z cizího jazyka se rozumí vytvoření souvislého textu nebo textů v celkovém minimálním rozsahu 200 slov. Písemná práce trvá 110 minut včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít překladový slovník.

Pro písemnou práci z konkrétního cizího jazyka ředitelka školy stanoví 3 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Žák si zvolí jedno ze tří zadání. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání.

Zadání písemné práce z cizího jazyka jsou stejná pro všechny žáky školy. Písemnou práci konají žáci ve stejný den a čas.

Povolené pomůcky: Překladový slovník

ANGLICKÝ JAZYK

Forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Termín: jaro 2025, podzim 2025

Témata:

1. Holidays
2. The Czech Republic, Prague
3. Great Britain, London
4. The USA, American cities
5. Australia and New Zealand
6. My family and housework
7. Housing, my town or village
8. Everyday life
9. My school, education
10. Sport
11. Literature
12. Free time and entertainment
13. Travelling
14. Health and body care
15. Food and healthy diet
16. Shopping and services
17. Environment
18. Jobs
19. Weather and my favourite season
20. Holidays and festivals

TECHNOLOGIE

Forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Termín: jaro 2025, podzim 2025

Témata:

1. KRESEBNÉ TECHNIKY

- Kresba jako základ umění, písma i propagace – psací prostředky
- Tužka, uhel, rudka, tuš a inkoust, pastelka, pastel: suchý a olejový, voskovky
- Významné osobnosti z dějin umění: Edgar Degas, H. de Toulouse Lautrec, O. Kulhánek, Jiří Franta a David Böhm...

2. MALÍŘSKÉ TECHNIKY

- Akvarel, kvaš, tempera, olej, akryl, freska, sgrafíto, mozaika, enkaustika,
- Jejich využití v práci grafika, scan a digitalizace, digitální kresba–malba,
- Významné osobnosti z dějin umění: Jan van Eyck, mistr Theodorik, Rembrandt, V. van Gogh, M. Aleš, Z. Sýkora...

3. HISTORIE GRAFICKÝCH TECHNIK, ČÁST 1

- Techniky, památky a osobnosti od pravěku po knihtisk.

4. HISTORIE GRAFICKÝCH TECHNIK, ČÁST 2

- Techniky a osobnosti od renesance po 20. století.

5. ČESKÉ OSOBNOSTI UMĚLECKÉ GRAFIKY V PRŮŘEZU STALETÍ

- Hollar, Váchal, Preissig, Boudník, Kulhánek a další...

6. ČESKÉ OSOBNOSTI SOUČASNÉHO GRAFICKÉHO DESIGNU, ILUSTRACE, KOMIKSU a PRODUKTU

- Studio Olgoj Chorchoj, Toman Design, studio Najbrt, Veronika Rut Fullerová, Toy-Box, Václav Šlajch, Lucie Koldová, Maxim Velčovský...

7. TECHNIKY TISKU Z VÝŠKY – technologie tisku

- Dřevořez, dřevoryt a xylografie, linořez, Masserova deska, šrotový tisk, olovoryt, zinkografie, přípravné grafické techniky.

8. TECHNIKY TISKU Z HLOUBKY – technologie tisku

- Mědiryt, suchá jehla, mezzotinta, lept, akvatinta, krejonová manýra.

9. TECHNIKY TISKU Z PLOCHY PRŮTISK

- Litografie, algrafie, ofset, sítotisk.

10. ZÁKLADY POČÍTAČOVÉ GRAFIKY

- Grafické programy, formáty, bitmapy, vektory, důležitá nastavení pro práci s nimi,
- Zvolte program, formáty exportu pro konkrétní grafické řešení (kniha, obal, velkoplošný tisk a další typy úloh),
- Grafika pro web a aplikace (vektorové (SVG), funkční design, animace).

11. TEORIE BAREV

- harmonie a kontrasty, psychologie barev,
- barevné moduly, režimy, tisková specifika barevných režimů, zpracování bitmapy do přímých barev,
- ICC PROFILY (FOGRA 39), Kalibrace zařízení (vstupní, náhledové, výstupní).

12. ZÁKLADY FOTOGRAFIE

- Princip fotografie (otisk světla, negativní, pozitivní proces),
- digitálních vstupních zařízení (skenery, digitální fotoaparáty), práce s ručními podklady – import, export,
- digitalizace a archivace předloh a uměleckých předmětů, zboží.

13. PERIODICKÉ TISKOVINY, TISKOVINY PRO JEDNORÁZOVÉ ÚČELY A OBALOVÝ DESIGN – specifika přípravy

- tvorba layoutu časopisu, práce s mřížkami, sloupci
- vizitky, plakáty, letáky
- obalový design – krabičky, materiály, dokončovací zpracování

14. CORPORATE IDENTITY

- logotyp jako základ, druhy, výtvarné a technologické nároky, první návrhy až po export, grafický manuál, rozvinuté koncepty, předání, práce s křivkami a písmy, vektorizace, manuální vektorizace.

15. PROPAGAČNÍ PROSTOR

- Technické výkresy, podklady a parametry, měřítko, možnosti v navrhování,

- vizualizace návrhů, makety, materiály velkoplošného tisku, signmaking a gravírování...

16. PAPÍR A POTISKOVÉ MATERIÁLY

- Historie papíru a jeho předchůdci, ruční papír,
- druhy, formáty, základní odborné pojmy, použití, další materiály jako lepenky, kartony, PVC.

17. HISTORICKÝ VÝVOJ POLYGRAFICKÝCH TECHNIK A STROJŮ

- Knihtisk, rotační lisy, rychlolis, hlubotisk, xylografie, litografie, heliografie, fotosazba, ofset, flexotisk.

18. PREPRESS, PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA ČÁST 1

- Celý proces od grafického návrhu, tvorby makety, digitální zpracování, převod barev, písma, přesahy, spadávky, over- print, knockout, trapping, značky, ICC profily, tvorba tiskového, standardu PDF/X, spolupráce s tiskárnou, výběr technologie, proces tisku, dokončovací proces
- Práce s digitálními písmi, fotobankami, autorským právem, licencemi.

19. PREPRESS, PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA ČÁST 2

- DTP, RIP, CTP - zejména technologie procesu přípravy matrice ofsetu a provoz tiskárny, nacenění zakázky, zakázky pro ofset, digitální tisk. PPI, DPI, LPI, • Tiskové rastry, hustota rastrů, natáčení rastrů, moiré, tisková růžice, výtažky, tiskové body, nárůst tiskového bodu, užitečný tónový rozsah, omezení technologií, tónové přechody,
- Proces výtažkování, příprava podkladu pro tisk ve čtyřbarvotisku, duplexu, triplexu, přímé barvy v rastru, bitmapě i vektoru.

20. TISKOVÝ PROCES

- Proces tisku u ofsetu,
- Digitálního tisku (Ink jet, laser, solventní),
- Flexotisku, tamponotisku, hlubotisku, pojmy trimbox, bleedbox, soutiskové, ohybové, ořezové značky.
- Barevný tisk a jeho rozšířené režimy: CMYK, rozšířený barevný tisk, hexachrome CMYK, HIFI tisk, Ink jet, přímé barvy.

21. DOKONČOVACÍ ZPRACOVÁNÍ

- Inline, offline,
- Druhy vazeb, laminace, lakování, perforace, rýhování, ražba, vrtání, skládání, snášení, parciální lak, metalické barvy, ražba s fólií, slepotisk, výřez, výsek, řezací plotr.

22. ZÁKLADY TYPOGRAFIE, KLASIFIKACE PÍSM A ČEŠTÍ TYPOGrafové

- Názvosloví, pojmy, pomocné osnovy, konstrukční prvky a anatomie písma, relativní a absolutní měření, typografické jednotky, zpracování písma v ploše – zrcadlo sazby. Klasifikace písma podle Jana Solpery, Ladislav Sutnar, Oldřich Hlavsa až po současnou generaci Františka Štorma či Tomáše Brousila.

23. VÝVOJ PÍSM A SVĚTOVÍ TYPOGrafové

- Historický vývoj písma od mnemogramu po fonogram,
- Od fénického písma po knihtisk, od baroka po současnost,
- Osobnosti světové typografie, např. rod Didotů, Philippe Grandjean, Pierre Simon Fournier, John Baskerville, Giambattista Bodoni, osobnosti 20. století, Adrian Frutiger, Erik Spiekermann, Pieter Bil'ak.

24. KNIHA

- Kniha a její historie,
- Anatomie knihy, zákonitosti práce s písmem a sazbou, pravidla hladké sazby, od přípravy zrcadla až po tracking, kerning atd.,
- Výběr typu písma pro danou zakázku, digitální písma, licence, vazby, materiál, tisk, archy, sešity, skládání.

DĚJINY VÝTVARNÉ KULTURY

Forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Termín: jaro 2025, podzim 2025

Témata:

1. Umění pravěku

- periodizace pravěkého umění
- náboženské představy, první umělecké projevy
- pravěké stavby (architektura), charakteristika sochařství, malířství, užitého umění a významné památky z jednotlivých období
- doba bronzová a železná

2. Umění starověkého Egypta

- periodizace, státní zřízení, kultura (náboženství, odívání, písmo)
- architektura, sochařství, malířství, užité umění
- významné památky z jednotlivých období

- 3. Umění starověké Mezopotámie a Egejské oblasti**
 - periodizace, kultura, náboženství
 - architektura, sochařství, malířství a užité umění
 - významné památky z jednotlivých období

- 4. Umění antického Řecka**
 - periodizace, náboženství a mytologie
 - architektura, sochařství (významní sochaři), malířství, užité umění
 - památky a díla z jednotlivých období

- 5. Etruskové a umění antického Říma**
 - periodizace, kultura (náboženství, odívání, společnost)
 - hlavní znaky architektury, sochařství a malířství
 - významní sochaři + památky a díla jednotlivých období
 - etruské umění; stručně historie (spojitost s antickým Římem)

- 6. Raně křesťanské umění + umění raného středověku**
 - návaznost na římskou kulturu, charakteristika doby, periodizace, kulturní centra
 - > Raně křesťanské umění
 - > Předrománské umění; předkarolínské, karolínské a ottónské období
 - > Byzantské umění
 - > Velká Morava
 - architektura, sochařství, malířství, užité umění jednotlivých oblastí
 - autoři a významné památky

- 7. Románské umění**
 - časové zařazení, struktura feudální společnosti
 - hlavní znaky architektury, sochařství, malířství
 - významná díla a památky

- 8. Gotika v Evropě – vrcholný středověk**
 - periodizace, struktura společnosti, vliv církve
 - hlavní znaky a příklady gotické architektury, náměty sochařství a malířství
 - významné památky v jednotlivých obdobích, autoři

- 9. Gotika v českých zemích**
 - rozdělení období podle panovníků, charakteristika doby
 - hlavní znaky architektury, sochařství a malířství
 - významné památky a díla, autoři

- 10. Renesance v Itálii – novověk**
 - periodizace, charakter doby, myšlení, filozofie
 - charakteristika architektury, sochařství, malířství
 - hlavní představitelé a jejich dílo, významné památky

11. Renesance mimo Itálii a v českých zemích

- periodizace, charakter doby, hlavní znaky, myšlení, filozofie
- charakteristika architektury, sochařství, malířství
- hlavní představitelé a charakteristika jejich díla, významné památky

12. Baroko v Itálii

- časové zařazení
- charakteristika barokní architektury, sochařství, malířství
- hlavní představitelé + významné památky a díla

13. Baroko mimo Itálii a v českých zemích

- periodizace
- hlavní znaky a charakteristika architektury, sochařství, malířství, užitého umění
- autoři a významné památky a díla

14. Rokoko / Klasicismus

- > rokoko – časové zařazení, architektura, malířství, užité umění
- > klasicismus – periodizace, stručně charakteristika doby (VFR, osvícenství)
 - hlavní znaky architektury, sochařství, malířství
 - významní představitelé a charakteristika jejich díla

15. Romantismus, realismus a Generace národního divadla – umění 19. století

- hlavní znaky romantismu, realismu a GND
- charakteristika architektury, malířství, sochařství, užitého umění
- významní představitelé a jejich díla
- Prerafaelité a Barbizonská škola
- zrod umělecké grafiky (od Goyi po Daumiera)

16. Impresionismus a postimpresionismus

- > impresionismus, pointilismus
 - hlavní znaky obou směrů, záměr, náměty, autoři a jejich díla
- > postimpresionismus, akademismus
 - hlavní znaky obou směrů, náměty, významní představitelé a jejich díla

17. Secese a symbolismus

- časové zařazení
- charakteristika architektury, sochařství, malířství, užitého umění
- autoři a významná díla

18. Moderní umělecké směry – umění 1. poloviny 20. století

- fauvismus, expresionismus, kubismus
- charakteristika směrů, významní autoři a jejich díla

19. Umění počátku 20. století

- futurismus, abstraktní umění a suprematismus, metafyzická malba
- umění mimo umělecké směry

- charakteristika směrů a díla hlavních představitelů

20. I. světová válka a meziválečné období

- časové zařazení
- dadaismus, poetismus, artificialismus, surrealismus
- charakteristika směrů, znaky, autoři, rozbor děl významných představitelů

21. Umění 20. století

- konstruktivismus, novoplasticismus a De Stijl
- Bauhaus, funkcionalismus, purismus
- charakteristika směrů, autoři, významná díla
- socialistický realismus; autoři, významná díla a stručně historické souvislosti

22. Umění v době II. světové války a poválečné umění

- architektura (mezinárodní sloh), sochařství, malířství
- poválečný expresionismus; informel, lyrická abstrakce, abstraktní expresionismus v USA
- pop-art, nový realismus, nová figurace
- charakteristika směrů, významní autoři a jejich díla

23. Umění po II. světové válce – od roku 1945

- hyperrealismus, kinetické umění, op-art, minimalismus
- konceptuální umění, land-art
- akční umění (happening, fluxus, performance, body art), Arte povera
- charakteristika směrů, významní autoři a jejich díla

24. Postmoderna

- charakteristika postmoderního umění, opozice vůči moderně, filozofie
- hlavní znaky architektury, sochařství, malířství
- italská transavantgarda, německý neo-expresionismus, graffiti, Jeff Koons a komoditní umění...
- nejvýznamnější autoři a jejich díla

25. Současné umění

- charakteristika a trendy současného umění
- výrazní světoví autoři a jejich díla; M. Cattelan, Ai WeiWei ad.
- čeští a slovenští autoři; D. Černý, K. Šedá, R. Ondák ad.
- digitální umění, interaktivní instalace, computer a software art, virtuální realita (charakteristika, významní autoři a jejich tvorba)

ODBORNÉ PŘEDMĚTY

Forma: praktická zkouška

Termín: jaro 2025, podzim 2025

Témata:

- 1. Návrh a corporate identity firmy**
- 2. Autorská abeceda a série plakátů**
- 3. Kniha nebo časopis**
- 4. Návrh a realizace série plakátů (10 ks)**
- 5. Série grafických listů (např. linoryt, lepty, sítotisk...)**
- 6. Návrh a realizace nástěnného kalendáře**
- 7. Autorská karetní nebo desková hra**
- 8. Obalový design a propagace produktu**

Před praktickou zkouškou z odborných předmětů si žáci zvolí jedno z nabízených témat. Časová dotace na realizaci vybraného tématu je 10 pracovních dnů. Každý den žáci pracují 7 hodin (8.00 – 15.30 hod.) s 30minutovou přestávkou na oběd. Výslednou práci žáci obhajují před zkušební maturitní komisí. Délka obhajoby je 10 minut.

Vypracoval: Mgr. Petr Stonawski

Ve Strážnici dne 31. 8. 2024

Ing. Petra Fialová, v. r.
ředitelka školy